



Pårørende til personlighedsforstyrrede

Psykiatrifonden

31.05.17

Socialrådgiver Pia Skadhede



Dagens program

- Om mit oplæg:
En del af de meget svære, turbolente og tidskrævende sager i socialt arbejde involverer ofte mennesker med personlighedsforstyrrelser og deres pårørende. Sager som er kendetegnet af voldsomme konflikter og nærmest uløselige dilemmaer.

I oplægget kommer jeg ind på følgende overskrifter:

- * Pårørendeportræt
- * Hjælp til pårørende
- * Splitting, konflikter og dilemmaer
- * Risikovurdring og beredskabsplan
- * Tværfagligt samarbejde
- * Ledelse, sagssupervision, sund fornuft og faglig sparring
- * Mulige fremtidsscenerier

-

Eksempler fra det virkelige liv



Pårørende til personlighedsforstyrrelse



- Pårørende til en med psykopati
- Pårørende til en med borderline
- Pårørende til en med borderline og psykopati
- Pårørende til et grænsetilfælde
- Pårørende til en som har flere personlighedsforstyrrelser
- Pårørende til en med blandingstilstande, ex ADHD, Aspergers, GUA, Bipolar og udviklingsforstyrrelse i kombination med en/flere personlighedsforstyrrelser
- Pårørende til misbrug med følgende hjerneskade
- Pårørende til alvorlige empatiforstyrrelser

Pårørende til borderline – et hårdt liv med mulighed for håb

Der er effektiv behandling af borderline i DK, ex mentalisering

Terapi er virksomt på borderline

Mennesker med borderline kan manipulere for at beskytte sig selv bedst muligt. Forsvarsstrategi

Udsagn fra pårørende til borderline fra rådgivning:

”Jeg synes, at min søsters sindstilstand hurtigt skifter”

”Hun har truet med at begå selvmord. Det har været værst. Hun har sagt farvel. Banalt, men det var nok”

”Min datter har haft en fornemmelse af kronisk tomhed i sig. Hun har også skadet sig selv meget”

”Enorm og ekstrem skyldfølelse har jeg fået bearbejdet, og jeg har den ikke. Men jeg har ved Gud haft det”

”Hvis jeg sætter grænser, er jeg bange for, at han prøver at tage sit eget liv”

”Hvis du ikke indordner dig, skal du ikke regne med at se børnene mere”

”Du skylder mig penge, som du prøver at snyde mig for. Du er bedragerisk og selvoptaget”



Pårørende til mennesker med psykopati – et hårdt tabuiseret liv

Der findes ingen effektiv behandling mod psykopati

Terapi forstærker psykopatens negative strategier

Mennesker med psykopati manipulerer for at opnå noget bestemt eller få gevinst

Mennesker med psykopati har ringe eller ingen empati

Udsagn fra pårørende til psykopater/psykopatitræk i rådgivning:

”Det har været forfærdeligt at komme fra ham. Jeg hører ikke mere fra ham. Gudskelov”

”Jeg fik af vide, at hvis jeg gjorde modstand en gang mere, så ville han brække min arm”

”Lige så stille blev mit netværk og hele min familie skåret fra. Jeg havde ikke kontakt med nogen”

”Dårlig samvittighed og skyldfølelse. Lige meget hvad jeg gjorde, var det forkert”

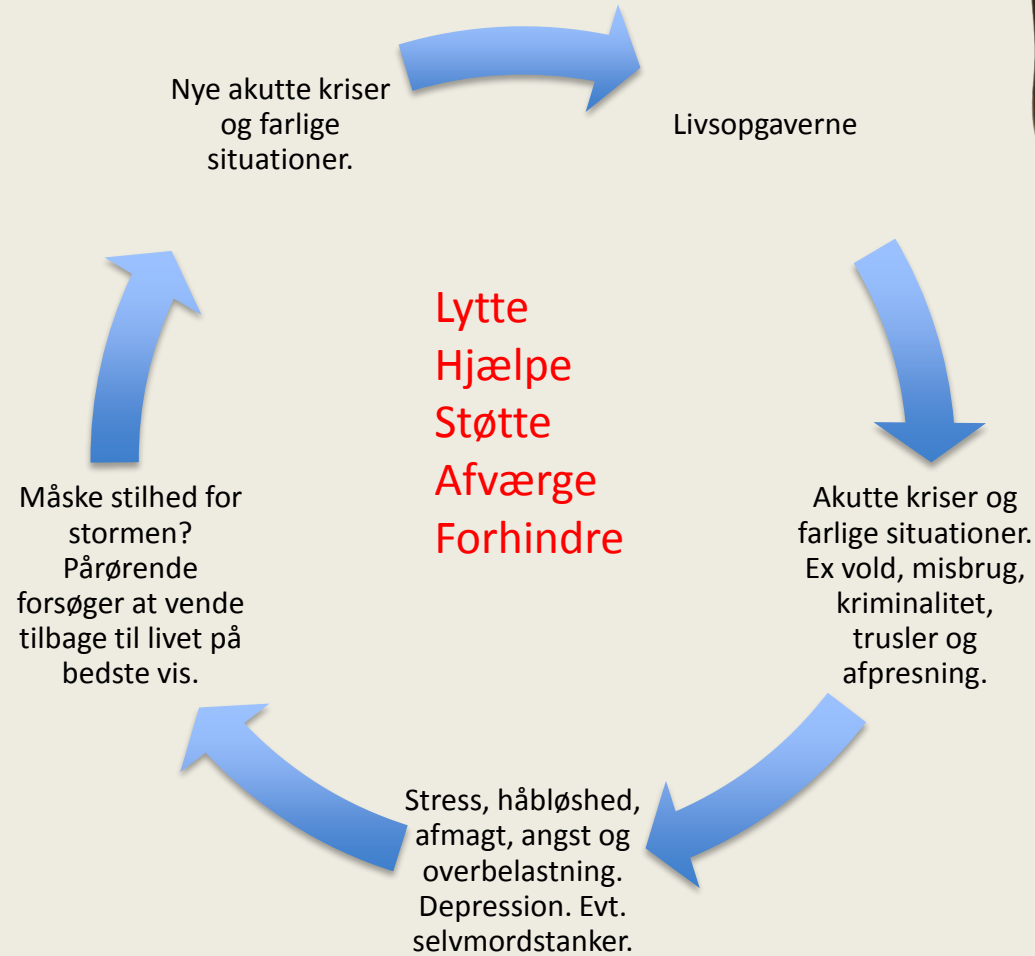
”Hans væremåde har gjort mig angst, og angsten har været en stor del af min hverdag i mange år”

”Jeg var grå i hovedet og manglede liv i øjnene. Jeg ville have ønsket at nogen havde handlet på signalerne”

”Jeg vil håbe at andre pårørende bliver taget alvorligt. Det er meget angstprovokerende at åbne sig”



De pårørendes onde cirkel



Quick Fix?



1. Der er ingen lette og hurtige genveje
2. De pårørende er bange. Meget bange
3. Pårørende er flove og skamfulde
4. Pårørende kan tro, at der er noget galt med dem
5. Pårørende er gentagne gange blevet mødt med forbehold og mistillid
6. Vold og trusler er tit hverdagskost
7. Personlighedsforstyrrelse kan være svært at spotte.
8. Personlighedsforstyrrelser findes i alle samfundsklasser
9. Børn tør som regel aldrig at sige noget. De tier og samtykker
10. Det tager tid at åbne op. Meget lang tid

Gode råd til fagfolk om pårørende til personlighedsforstyrrede

- Lyt til de pårørende
- Viden. Sparring. Supervision. Fagekspertise.
- Tal. Vær tålmodig
- Opmærksomhed på PTSD
- Parallelhistorier som døråbner
- Undlad at afdramatisere. Aktiver ikke på skyld og skam
- Pårørende kan benægte
- Børn og unge kan være omsorgssvigtede - OBS underretningspligt
- Trusselsniveau. Politibeskyttelse. Under jorden
- Professionelle pårørendesamtalegrupper.
- Kompetent fagperson
- Walk and talk
- Inddrag naturen
- Tilbyd praktisk hjælp



Gode råd fra fagfolk til pårørende og fagfolk, maj 2017:

- Søg oplysning om diagnosen og søg i netværk
- Søg faktuel viden om de biologiske og neuropsykologiske aspekter af personlighedsforstyrrelserne
- Undlad at moralisere, bebrejde og skælde ud overfor personen. Det hjælper ikke
- Forvent ikke at børn kan forstå personlighedsforstyrrelse
- Det er vigtigt, at de pårørende søger at beskytte sig selv bedst muligt. Den som har en personlighedsforstyrrelse gør det ikke!
- Vær opmærksom på, at mange voldelige mænd er personlighedsforstyrrede

